

Inrichting van het proefjaar ter voorbereiding van de wijziging van de vogelzoning in het LIB Schiphol

Inleiding

Rondom de luchthaven Schiphol zijn diverse beperkingen van kracht voor het wijzigen van bestemmingen en/of het grondgebruik. Deze beperkingen zijn neergelegd in het Luchthavenindelingbesluit Schiphol (LIB). Het LIB regelt welk gebied bestemd is voor gebruik als luchthaven en voor welk gebied daaromheen beperkingen gelden ten behoeve van de veiligheid en geluidsbelasting. Tevens stelt het LIB regels vast voor gebruik en bestemming van de grond in deze gebieden.

In het huidige LIB Schiphol is een beperkingengebied voor vogelaantrekkende bestemmingen opgenomen dat zich uitstrekt tot 6 km rondom het banenstelsel. De normering van de International Civil Aviation Organization (ICAO) gaat echter verder dan de huidige LIB zone. ICAO benoemt een zone van 13 km waarbinnen ruimtelijke activiteiten moeten worden beschouwd op hun vogelaantrekkende werking. Uit ervaring en uit vogeltellingen blijkt dat een vogelzone van 6 km, vooral voor ganzen, onvoldoende waarborg biedt voor de vliegveiligheid op Schiphol. Om die reden is op initiatief van de NRV onderzoek gedaan naar een passende zoning, de benodigde ruimtelijke beperkingen en de wijze waarop moet worden getoetst. Dit is uitgewerkt in het rapport 'Ruimtelijke maatregelen voor het verminderen van risico's op vogelaanvaringen rond Schiphol', Arcadis, 15 juni 2012. Gezien het draagvlak dat het Arcadis rapport binnen de NRV heeft, is op basis van de aanbevelingen van Arcadis en het Convenant Reduceren Risico Vogelaanvaringen Schiphol een voorstel ontwikkeld voor aanpassing van de huidige vogelzoning.

In het proefjaar zal het huidige systeem in het Luchthavenindelingbesluit (LIB) Schiphol van een verplichte "verklaring van geen bezwaar" voor nieuwe vogelaantrekkende bestemmingen door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) binnen een straal van 6 km, worden gehandhaafd. Voor een zone tussen de 6 en 13 km is in het convenant afgesproken dat het bevoegd gezag in het LIB vastlegt dat de potentiële vogelaantrekkende werking van deze bestemmingen door het bevoegd gezag moet worden meegewogen in de besluitvorming. Voor alle zones geldt dat in het proefjaar de bevoegde partijen uit de NRV het initiatief nemen tot het opstellen van een vogeltoets op basis waarvan de vogelaantrekkende werking van bijvoorbeeld nieuwe natuur-, recreatie- en waterbergingsgebieden kan worden bepaald en geborgd in de daarvoor geëigende wet- en regelgeving.

Doel van de vogelzoning is het verkleinen van de kans op risicovolle vogelaanvaringen. Doel van de vogeltoets is de kans op baankruisingen door risicovolle vogels zo goed mogelijk in te kunnen schatten. Voorwaarde hierbij is dat er waarborgen voor een zorgvuldige besluitvorming worden vastgesteld.

In de NRV is overeengekomen dat met de aangepaste zoning, de decentrale afweging en de Vogeltoets gedurende een jaar zal worden proefgedraaid. Voor nadere informatie over de aangepaste zoning, de Vogeltoets en de te volgen procedure zie bijlage 1.

Proefjaar

Het proefjaar is bedoeld om ervaringen op te doen met de nieuwe systematiek. Voor deelname aan dit proefjaar zullen alle binnen de nieuwe zoning gelegen gemeenten, waterschappen en natuurterreinbeherende organisaties worden benaderd. Tevens worden de leden van de NRV gevraagd om projecten aan te dragen. Op basis van een evaluatie aan het eind van het proefjaar zal door het bevoegd gezag, na overleg met alle betrokken partijen, over de voorgenomen wijziging van het LIB worden besloten.

Het proefjaar loopt van 1 jan 2015 t/m 31 december 2015.

Aanpassing van de zoning en de beperkingen

In het huidige LIB Schiphol is een beperkingengebied voor vogelaantrekkende bestemmingen opgenomen dat zich uitstrekt tot 6 km rondom het banenstelsel. De normering van de International Civil Aviation Organization (ICAO) gaat echter verder dan de huidige LIB zone. ICAO benoemt een zone van 13 km waarbinnen ruimtelijke activiteiten moeten worden beschouwd op hun vogelaantrekkende werking. Uit ervaring en uit vogeltellingen blijkt dat een vogelzone van 6 km, vooral voor ganzen, onvoldoende waarborg biedt voor de vliegveiligheid op Schiphol. Om die reden is op initiatief van de NRV onderzoek gedaan naar een passende zoning, de benodigde ruimtelijke beperkingen en de wijze waarop moet worden getoetst. Dit is uitgewerkt in het rapport 'Ruimtelijke maatregelen voor het verminderen van risico's op vogelaanvaringen rond Schiphol', Arcadis, 15 juni 2012. Gezien het draagvlak dat het Arcadis rapport binnen de NRV heeft, is op basis van de aanbevelingen van Arcadis en het Convenant Reduceren Risico Vogelaanvaringen Schiphol, een voorstel ontwikkeld voor aanpassing van de huidige vogelzoning. Dit resulteert in de volgende drie aanvullende zones naast de huidige LIB vogelzone.

De decentrale afweging

Voor de gemeenten die deelnemen aan het proefjaar geldt dat de vogelzoning en toetsing wordt gehanteerd als ware het LIB al aangepast. Bestemmingen of vormen van grondgebruik behorende bij de zones A, B, C en D, zoals hieronder genoemd, zijn toegestaan, als uit de Vogeltoets aannemelijk wordt gemaakt dat de kans op vogelaanvaringen met risicosoorten ten gevolge van de voorgenomen gebiedsontwikkeling niet toeneemt. De beoordeling van de vogelaantrekkende werking van een gebiedsontwikkelingsplan m.b.v. de Vogeltoets, maakt deel uit van de decentrale afweging. Deze afweging zal vervolgens getoetst worden door een adviescommissie.

In de praktijk geldt dat voor bestemmingen en grondgebruik strijdig met de huidige LIB beperkingen binnen zone A, het huidige systeem met de verplichte "verklaring van geen bezwaar" door de ILT, in het proefjaar gehandhaafd blijft.

De Vogeltoets

Met een Vogeltoets wordt een toets bedoeld waarmee objectieve informatie wordt verkregen over de vogelaantrekkende werking van het voornemen tot wijziging van de bestemming of grondgebruik van het plangebied. Op basis van deze informatie kan een afgewogen besluit worden genomen of dit voornemen zal zorgen voor een hogere, gelijkblijvende of kleinere kans op risicovolle vogelaanvaringen.. De benodigde informatie voor de Vogeltoets hangt af van:

- 1) het type bestemming of grondgebruik
- 2) de omvang van het gebied
- 3) afstand en positie ten opzichte van het banenstelsel van de luchthaven.

De Vogeltoets bestaat uit een quick scan en, indien dit nodig blijkt, een fauna-effectonderzoek.

De adviescommissie Vogeltoets

Als onderdeel van de Vogeltoets wordt zowel de quick scan als het fauna-effectonderzoek door een adviescommissie beoordeeld. De adviescommissie adviseert het bevoegd gezag over de kwaliteit van het onderzoek alsook over de conclusies.

De adviescommissie wordt ingesteld door de minister van IenM. De samenstelling van deze commissie dient een objectief advies te garanderen. De adviescommissie bestaat uit drie leden die de disciplines ornithologie, landschapsecologie, ruimtelijke ordening en luchtvaart vertegenwoordigen.

De NRV zal een beoordelingskader aan de adviescommissie voorleggen (zie bijlage 2 voor een voorstel).

De commissie ontvangt het verzoek en brengt binnen 10 dagen advies uit. Een voorstel voor financiering van de commissie wordt nog nader uitgewerkt. De bezoldiging van de commissieleden zal volgens het Besluit vergoedingen adviescolleges en commissies worden berekend; Bruto uurvergoeding van € 93,26 conform schaal 18 trede 10 BBRA 1984. exclusief reiskosten en vergaderkosten. De adviezen van de commissie worden door de commissie ter informatie aan de NRV toegestuurd.

Na het proefjaar zal de werkwijze van de commissie worden geëvalueerd. De ervaringen van de commissie zullen mee worden genomen in de totale evaluatie.

Deelnemende partijen en projecten

Alle binnen de nieuwe zonering gelegen gemeente zullen worden benaderd om deel te nemen aan het proefjaar. Om de nieuwe systematiek effectief te kunnen testen is het van belang zoveel mogelijk plannen onder het nieuwe regime te toetsen. De NRV partijen zullen worden gevraagd om projecten aan te leveren. Voor particuliere partijen geldt dat zij niet verplicht kunnen worden om hun project op de nieuwe wijze te laten toetsen. De ILT zal particuliere partijen/gemeenten, die een verzoek doen voor een vvgb (niet zijnde NRV-leden) ook de informatie aanleveren conform de systematiek van de Vogeltoets.

Evaluatie van het proefjaar

Voor de evaluatie van het proefjaar zal door de NRV Coördinatiegroep voor 1 maart 2015 een plan van aanpak worden opgesteld. Afhankelijk van de evaluatie van het proefjaar zal worden gezien welke onderdelen van het proefjaar structureel zouden kunnen worden geïmplementeerd. Als onderdelen worden onderscheiden:

- LIB wijziging m.b.t. de zonering en de beperkingen
- Verleggen beslissingsbevoegdheid van Rijk naar gemeenten en laten vervallen vvgb
- Introductie van de vraagboom met een quick scan
- Introductie van de adviescommissie

Een besluit over de wijziging van het LIB wordt in SMASH verband genomen. Op basis van de evaluatie van het proefjaar zal de NRV SMASH hierover adviseren.

Overige aandachtspunten in het proefjaar

In het proefjaar zullen de volgende punten worden uitgewerkt:

- Vastlegging van het beheersplan, de verplichting tot monitoring
- Toezicht en handhaving op het beheersplan

BIJLAGE 1

Informatie over het beoordelen van potentieel vogelaantrekkende bestemmingen of vormen van grondgebruik rondom Schiphol in het proefjaar voor de aanpassing van de vogelzoning Schiphol

Inleiding

In het proefjaar gelden voor de deelnemende gemeenten rondom de luchthaven Schiphol de hieronder genoemde voorwaarden voor het wijzigen van bestemmingen of vormen van grondgebruik, met als doel het voorkomen van een hogere kans op risicovolle vogelaanvaringen.

Zones en beperkingen

Gedurende het proefjaar blijven de huidige vogelzoning en beperkingen van LIB artikel 2.2.3. en de verklaring van geen bezwaar (vvgb) op basis van artikel 8.9 van de Wet luchtvaart, van kracht. Naast de huidige LIB vogelzone worden drie nieuwe zones geïntroduceerd.

De huidige procedure voor ruimtelijke plannen binnen de 6 km zone blijft ook in het proefjaar gelden (vvgb afgifte door ILT).

Voor de deelnemende gemeenten aan het proefjaar mag LIB artikel 2.2.3 gedurende dit jaar als volgt worden toegepast:

Op de gronden binnen de hieronder genoemde zones is een grondgebruik of een bestemming binnen de daarbij genoemde categorieën toegestaan tenzij op basis van een Vogeltoets kan worden geconcludeerd dat het risico van vogelaanvaringen ten gevolge van het gewijzigde grondgebruik of de gewijzigde bestemming toeneemt.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat LIB artikel 2.2.3 zich richt op individuele plannen. Echter het risico van vogelaanvaringen wordt beïnvloed door de gehele omgeving van de luchthaven, dus zowel bestaande vogelaantrekkende elementen als nieuwe ontwikkelingen spelen hierbij een rol. Het beoordelen van de risicotoename van een planologische ontwikkeling moet dus in breder perspectief worden beschouwd. Het toelaten van individuele planologische ontwikkelingen mag er niet toe leiden dat het totale risico uiteindelijk onaanvaardbaar wordt. Dit risico is momenteel niet in cijfers uit te drukken. De enige indicatie van het risico is de zogenaamde vogelaanvaringsratio (aantal vogelaanvaringen per 10.000 vliegbewegingen). In de doelstellingen van het Convenant Reduceren risico vogelaanvaringen Schiphol, wordt het continue reduceren van vogelaanvaringen als doelstelling genoemd. Dit wordt als volgt gespecificeerd: "Essentiële stap is het huidige aantal van 7,2 vogelaanvaringen per 10.000 vluchten omlaag te brengen tot 4 vogelaanvaringen per 10.000 vliegtuigbewegingen." Over deze ratio wordt door de luchthaven jaarlijks gerapporteerd.

Zones A en B

Zone A: Huidige 6 km LIB zone (bijlage 5 van het LIB)

Beperkingen:

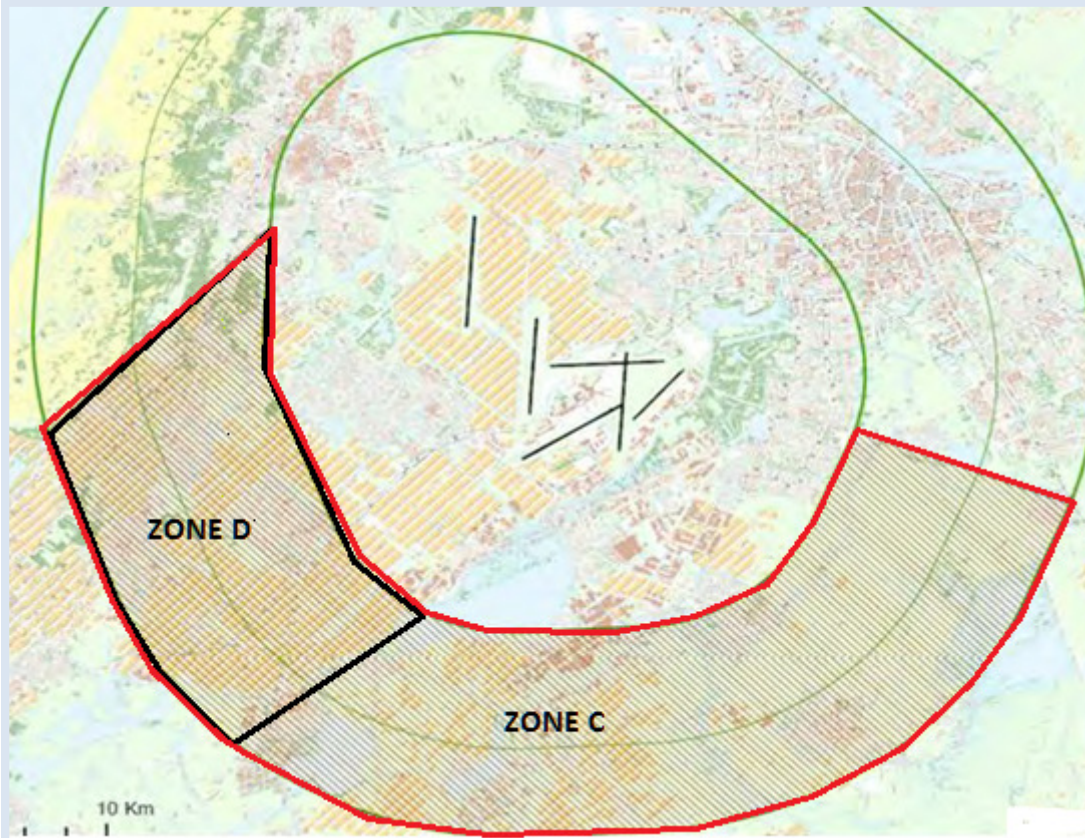
- a. industrie in de voedingssector met extramurale opslag of overslag;
- b. viskwekerijen met extramurale bassins;
- c. opslag of verwerking van afvalstoffen met extramurale opslag of verwerking;
- d. natuur-, recreatie- en waterbergingsgebieden;
- e. moerasgebied of oppervlaktewater of een combinatie daarvan groter dan 3 hectare dan wel waarvan het totaal van de opgesplitste delen groter is dan 3 hectare.

Zone B: Een gebied binnen zone A het huidige vogelbeperkingsgebied dat zich uitstrekt van de grens van het luchthavengebied tot 1 km rondom het banenstelsel en de vliegpaden tot een hoogte van 700 ft, uitgezonderd het luchthavengebied

Beperkingen:

Naast de beperkingen van zone A geldt een beperking voor alle open water met uitzondering van lijnvormige wateren smaller dan 5 m (sloten).

Zones C en D

Zone C: Een gebied dat bestaat uit een sector van het gebied lopend van de buitenrand van het huidige vogelbeperkingengebied tot een afstand van 13 km rond het banenstelsel.

Beperkingen:

- a. industrie in de voedingssector met extramurale opslag of overslag;
- b. viskwekerijen met extramurale bassins;
- c. opslag of verwerking van afvalstoffen met extramurale opslag of verwerking.

Zone D: Een gebied binnen zone C dat bestaat uit een sector van het gebied lopend van de buitenrand van het huidige vogelbeperkingengebied tot een afstand van 13 km rond het banenstelsel.

Beperkingen:

Naast de beperkingen van zone C geldt een beperking voor alle open water groter dan 3 hectare.

Procedure

In onderstaande schema is het besluitvormingsproces beschreven.

Procedure in het proefjaar (uitgangspunt bij de beschreven procedure is dat de initiatiefnemer een andere partij is dan de gemeente)	
• De initiatiefnemer dient de aanvraag voor een omgevingsvergunning in bij de gemeente. • De gemeente toetst de aanvraag aan het bestemmingsplan en beoordeelt:¹ • -of het plan binnen het gebied ligt waar beperkingen gelden i.v.m. de vogelaantrekkende werking • -of de beperkingen voor het plan van toepassing zijn. • Indien de beperkingen van toepassing zijn is de vogeltoetsprocedure van toepassing.² De gemeente doet melding (publicatie) van de aanvraag voor een omgevingsvergunning.	
V O G E L T O E T S P R O C E S	Vogeltoets stap 1a: • De gemeente geeft de initiatiefnemer opdracht tot het (laten) uitvoeren van een verkort onderzoek (quick scan) • De initiatiefnemer bepaalt aan de hand van de quick scan op basis van de beantwoording van de vragen uit onderdeel 1 van de vraagboom, of de bestemming / het grondgebruik mogelijk vogelaantrekkend is en of een uitgebreid onderzoek naar het risico voor de vliegveiligheid noodzakelijk is. • Op basis van de uitkomst van de quick scan kan de initiatiefnemer beslissen het plan door te zetten, te herzien (terug naar stap 1a), of er van af te zien. • Indien de initiatiefnemer het plan doorzet volgt stap 1b of 2a afhankelijk van de uitkomst van de quick scan:

¹ OPM: Voor de plannen in de zones B, C en D, kan de situatie zich voordoen dat het plan in overeenstemming is met het bestemmingsplan, maar strijdig zijn met de beperkingen van de zones B, C of D.

² OPM: Uitgangspunt is een uitgebreide omgevingsvergunningprocedure met een beslistermijn van 6 maanden omdat er sprake kan zijn van een complexe aanvraag met een mogelijk hoog risico voor de omgeving. Voor plannen die in overeenstemming zijn met het bestemmingsplan geldt deze uitgebreide procedure niet. De benodigde tijd voor het uitvoeren van een Vogeltoets is dan 8 weken en daarmee mogelijk een knelpunt.

V O G E L T O E T S P R O C E S	verder onderzoek is niet nodig > stap 1b	verder onderzoek is wel nodig > stap 2a
	Vogeltoets stap 1b: - De initiatiefnemer dient het plan, het eventuele beheersplan en de quick scan in bij de gemeente. - De gemeente legt dit voor aan de adviescommissie. - De adviescommissie neemt het adviesverzoek in behandeling. - De adviescommissie formuleert binnen 10 dagen een advies over de kwaliteit en de conclusies van de quick scan alsmede over de haalbaarheid van de ontwikkeling in relatie tot de lasten van eventuele beheersmaatregelen. - De adviescommissie stuurt het advies naar de gemeente en ter informatie aan de NRV. - De gemeente neemt op basis van het onderzoek, het advies van de commissie en een afweging van andere belangen een conceptbesluit om de omgevingsvergunning te verlenen of te weigeren.	Vogeltoets stap 2a: - De gemeente geeft de initiatiefnemer opdracht tot het laten uitvoeren van een fauna-effectonderzoek. - De initiatiefnemer laat op basis van de beantwoording van de vragen uit onderdeel 2 van de vraagboom bepalen of ten gevolge van de bestemming / het grondgebruik het risico van vogelaanvaringen toeneemt. - Op basis van de uitkomst van het onderzoek kan de initiatiefnemer beslissen het plan door te zetten, te herzien (terug naar stap 1a) of ervan af te zien. - Indien de initiatiefnemer het plan doorzet volgt stap 2b.
		Vogeltoets stap 2b: - De initiatiefnemer dient het plan, het eventuele beheersplan en het fauna-effectonderzoek in bij de gemeente. - Gemeente legt dit voor aan de adviescommissie. - De adviescommissie neemt het adviesverzoek in behandeling. - De adviescommissie formuleert binnen 4 weken een advies over de kwaliteit en de conclusies van het onderzoek alsmede over de haalbaarheid van de ontwikkeling in relatie tot de lasten van eventuele beheersmaatregelen. - De adviescommissie stuurt het advies naar de gemeente en de NRV. - De gemeente neemt op basis van het onderzoek, het advies van de commissie en een afweging van andere belangen een conceptbesluit om de omgevingsvergunning te verlenen of te weigeren.
Indien de gemeente besluit de omgevingsvergunning te verlenen: - Als moet worden afgeweken van artikel 2.2.3 van het LIB, dan moet er een vvgb bij de ILT worden aangevraagd. (om te voldoen aan de formele LIB procedure die in het proefjaar nog steeds van kracht is). - Gemeente legt ontwerp-vergunning en het resultaat van de Vogeltoets gedurende 6 weken ter inzage.		
- Belanghebbenden hebben de mogelijkheid om de ontwerp-vergunning en het onderzoek te beoordelen. - Belanghebbenden kunnen binnen 6 weken een zienswijze indienen.		
Indien de gemeente vergunningverlening doorzet na negatieve zienswijzen: - Minister IenM kan de inwerkingtreding van de vergunning tegenhouden met reactieve aanwijzing c.q. vernietiging door Kroon. - Alle andere belanghebbende die niet in gelijk zijn gesteld kunnen binnen 6 weken beroep aan tekenen.		
Gemeente en belanghebbenden kunnen binnen 6 weken in beroep gaan tegen de reactieve aanwijzing		

Vogeltoets

Met een Vogeltoets wordt een toets bedoeld waarmee objectieve informatie wordt verkregen over de vogelaantrekkende werking van het plan tot wijziging van de bestemming of grondgebruik van het plangebied. Op basis van deze informatie kan een afgewogen besluit worden genomen of dit plan zal zorgen voor een hogere, gelijkblijvende of kleinere kans op risicovolle vogelaanvaringen.. De benodigde informatie voor de Vogeltoets hangt af van:

- 1). het type bestemming of grondgebruik
- 2) de omvang van het gebied
3. afstand en positie ten opzichte van het banenstelsel van de luchthaven.

De Vogeltoets bestaat uit een quick scan en, indien dit nodig blijkt, een fauna-effectonderzoek.

Om een kwalitatief goede Vogeltoets uit te voeren is kennis en ervaring nodig op ornithologisch en ecologisch gebied en moet een koppeling kunnen worden gemaakt met de aan- en uitvliegpaden op de luchthaven. Daarom dient de opdrachtgever te borgen dat er een gedegen kwaliteit wordt geleverd.

De verschillende stappen in de Vogeltoets:

Stap 1a Op basis van onderdeel 1 van de vraagboom wordt een quick scan uitgevoerd om te beoordelen of het plan mogelijk vogelaantrekkend is.	Stap 1b Indien uit de quick scan blijkt dat verder onderzoek niet noodzakelijk is dan wordt de quick scan beoordeeld door de adviescommissie.
Stap 2a Indien uit de quick scan blijkt dat verder onderzoek noodzakelijk is, wordt op basis van onderdeel 2 van de vraagboom een uitgebreid onderzoek (fauna-effectonderzoek) uitgevoerd.	Stap 2b Het fauna-effectonderzoek wordt beoordeeld door een adviescommissie.

Vraagboom Vogeltoets

Als risicosoort voor de luchtvaart worden de volgende vogelsoorten aangemerkt.

Ganzen Hoog gewicht, vliegen in groepen, veel voorkomend in omgeving Schiphol
Reigers Hoog gewicht, vliegen alleen, veel voorkomend in omgeving Schiphol
Eenden Middelzwaar van gewicht, vliegen in groepen, veel voorkomend in omgeving Schiphol
Zwanen Zeer zwaar van gewicht, vliegen veelal op lage hoogte in kleinere groepen, niet veel voorkomend in omgeving Schiphol
Lepelaars of ooievaars Zwaar van gewicht, vliegen in kleinere groepen of alleen, laag, niet veel voorkomend in omgeving Schiphol
Meeuwen Verschillend van gewicht, vliegen in groepen of alleen, niet veel voorkomend in omgeving Schiphol
Aalscholvers Zwaar van gewicht, vliegen in groepen of alleen, niet veel voorkomend in omgeving Schiphol
Spreeuwen, kieviten, duiven (gevaarlijk in grote groepen) Licht van gewicht, kunnen in zeer grote groepen vliegen, veel voorkomend in omgeving Schiphol
Roofvogels Middelzwaar van gewicht, vliegen alleen, niet veel voorkomend in omgeving Schiphol

Vogeltoets stap 1a: beperkt onderzoek in de vorm van een quick scan

Voor de quick scan worden de volgende vragen beantwoord:

1. Welke leefgebieden en risicosoorten bevinden zich thans in het te ontwikkelen gebied?
2. Welke risicosoorten zijn tijdens de uitvoering van de activiteiten en na realisatie te verwachten?
3. Hoe verandert het risico op baankruisingen voor deze soorten tijdens de uitvoering en na realisatie? Hiermee dient ook rekening te worden gehouden met een mogelijke vermindering door afname van huidig leefgebied waar risicovolle soorten zich kunnen bevinden. Voor vraag 3 is een indicatief antwoord voldoende.

-
- ➔ Indien uit de quick scan blijkt dat verder onderzoek niet noodzakelijk is, dan wordt de quick scan ingediend bij de gemeente. De gemeente legt het plan met een eventueel uitvoeringsplan en de quick scan ter beoordeling voor aan de Adviescommissie Vogeltoets en legt dit gedurende 6 weken ter inzage. Vervolgens neemt de gemeente een besluit over de omgevingsvergunning waarbij het advies van de commissie wordt betrokken. Voor de afgifte van een omgevingsvergunning voor een bestemming/grondgebruik strijdig met de huidige LIB zonering is een vvgb van de ILT noodzakelijk.
 - ➔ Als niet volstrekt duidelijk is dat het risico op baankruisingen niet toeneemt, dan moet een fauna-effectonderzoek worden opgesteld.

Vogeltoets stap 2a: uitgebreid onderzoek in de vorm van een Fauna-effectonderzoek

Voor het fauna-effectonderzoek: wordt passend inzicht verschaft m.b.t. de volgende aspecten voor zover relevant:

- een beschrijving van het huidige type leefgebied en hoe het wordt beheerd;
- een beschrijving van het te ontwikkelen leefgebied en hoe het zal worden beheerd;
- risicovolle vogelsoorten in het gebied in de huidige situatie;
- verwachting van risicovolle soorten in de aanlegfase;
- verwachting van risicovolle soorten na realisatie;
- Mogelijke mitigerende maatregelen wat betreft de inrichting en het beheer; (deze maatregelen zijn ook buiten het plangebied mogelijk)
- de effectiviteit van de voorgestelde maatregelen in de vorm van de aantalreductie als gevolg van deze maatregelen;
- de invloed van het aantal resterende vogels op het aantal baankruisingen verdeeld over het seizoen en de dag;
hier kan inzicht in worden verkregen door de volgende deelaspecten per vogelsoort te beschouwen:
 - het gebruik van andere gebieden in de regio door de soort ;
 - de ligging van deze gebieden;
 - de gekozen vliegroutes voor uitwisseling tussen deze gebieden;
 - de frequentie van deze uitwisseling;
 - het vlieggedrag van de soort (individueel of in groepen, koers, hoogte e.d.);
 - baankruisingen en kruisingen van vliegpaden tot een hoogte van 700 ft gezien de routes en het vlieggedrag van de soort;
(opmerking: de luchthaven kan de informatie over intensiteit van het baangebruik verdeeld over baan, seizoen en dag aanleveren voor vergelijking met het vlieggedrag van de vogels)
- een inschatting van het aanvaringsrisico gerelateerd aan soort, frequentie van baankruisingen en intensiteit van het baangebruik door vliegtuigen voor en nadat het plan is uitgevoerd, deelaspecten hierbij zijn:
 - soorten en aantallen in het gebied;
 - hun vlieggedrag en baankruisingen en kruisingen van vliegpaden tot een hoogte van 700 ft;
- conclusies omtrent het aanvaringsrisico in relatie tot de voorgenomen wijziging in het grondgebruik of de bestemming.

➔ Het fauna-effectonderzoek wordt ingediend bij de gemeente, de gemeente legt het plan met een eventueel uitvoeringsplan en het onderzoek ter beoordeling voor aan de Adviescommissie Vogeltoets en legt dit ter inzage³. Vervolgens neemt de gemeente een besluit over de omgevingsvergunning waarbij het advies van de commissie wordt betrokken. Voor de afgifte van een omgevingsvergunning voor een bestemming/grondgebruik strijdig met de huidige LIB zonering is een vvgb van de ILT noodzakelijk.

³ Het maakt uit of het plan in het bestemmingsplan past. Bij een korte procedure ligt het plan 6 weken ter visie; bij een uitgebreide procedure (afwijking bestemmingsplan) ligt het plan 2x 6 weken ter inzage en is er mogelijkheid tot indienen zienswijzen

Uitvoeringsplan voor maatregelen

Het doel van de Vogeltoets is het leveren van een onderbouwing voor de vaststelling dat het vogelaanvaringsrisico niet groter wordt als gevolg van geplande ruimtelijke ontwikkeling, eventueel na het treffen van mitigerende of beheersmaatregelen. Het leveren van een dergelijke onderbouwing is lastig; voor het vaststellen van het aanvaringsrisico ontbreekt tot op heden een geschikte methodiek. Als afgeleid criterium wordt daarom de toename van het aantal vogelbewegingen over de luchthaven en door de vliegpaden van de vliegtuigen gehanteerd. Het gaat hierbij om de toename van bewegingen van vogels die als risicosoort worden aangemerkt. Voor deze soorten dient een inschatting te worden gemaakt van het risico van hun vliegbewegingen..

De initiatiefnemer van de geplande ruimtelijke ontwikkeling is verantwoordelijk voor het (laten) uitvoeren van de Vogeltoets en het eventueel opstellen van een uitvoeringsplan met mitigerende maatregelen die noodzakelijk zijn om de aantrekkende werking voor bepaalde risicosoort(en) tot een aanvaardbaar niveau te beperken.

Daarbij kan het gaan om de volgende categorieën van maatregelen:

- aanpassing van het karakter van de bestemming (bijv. kiezen voor intramurale activiteiten, alternatieve vormen van waterberging of watervoorziening);
- aanpassen van de inrichting van de bestemming (beperken oeverbegroeiing, afdekken met rasters of netten, e.d.);
- aanpassen van het gebruik van de bestemming (bijv. intensief recreatief gebruik);
- directe bestrijding van de betreffende soorten, mits passend binnen de wettelijke mogelijkheden (Flora- en faunawet) en met aantoonbaar voldoende resultaat.

Wanneer de initiatiefnemer denkt met dergelijke maatregelen voldoende te kunnen waarborgen dat de locatie geen risicosoorten aantrekt, dient een uitvoeringsplan te worden opgesteld waarin minimaal uitgewerkt:

- de voorgenomen inrichting van de locatie;
- de aard, omvang en uitvoering van maatregelen;
- een onderbouwing van het effect van deze maatregelen;
- een plan voor monitoring en evaluatie van de effecten van de voorgenomen maatregelen.

Bijlage 2

Voorstel voor beoordelingscriteria voor de Adviescommissie Vogeltoets

Hieronder een voorstel voor het opstellen van beoordelingscriteria voor de commissie.

De commissie beoordeelt de kwaliteit van de quick scan, het fauna-effectonderzoek en het eventuele uitvoeringsplan en stelt een advies op over het te nemen besluit. Aspecten waarop wordt beoordeeld zijn:

- de kwaliteit van de Vogeltoets (uitgevoerde quick-scan, dan wel fauna-effect onderzoek en de toegepaste kennisinstrumenten);
- de volledigheid, actualiteit en juistheid van de gebruikte basisgegevens;
- de kwaliteit van de onderbouwing van de conclusies;
- de doelmatigheid van de voorgestelde maatregelen in het uitvoeringsplan.

Om te kunnen beoordelen of de conclusies omtrent het aantrekken van risicosoorten en het aantal kruisingen van banen en aan- en uitvliegpaden ten gevolge hiervan voldoende is onderbouwd, dient de rapportage antwoord te geven op de volgende vragen:

1. Wordt voldoende inzichtelijk gemaakt:
 - a) welke functie het gebied heeft voor de soorten die zich in het gebied kunnen gaan ophouden (bijvoorbeeld broeden, foerageren, rusten, ruïen, pleisteren)?
 - b) in welke perioden soorten gebruik maken van het gebied?
 - c) wat de te verwachten maximale aantallen per soort zijn?
 - d) of de soorten ook gebruik maken van andere gebieden in de regio?
 - e) waar deze gebieden liggen?
 - f) welke vliegroutes worden gekozen voor uitwisseling tussen deze gebieden?
 - g) met welke frequentie deze uitwisseling plaatsvindt?
 - h) wat het vlieggedrag per soort is (individueel of in groepen, koers, hoogte e.d.)?
 - i) of er gezien de routes en het vlieggedrag baankruisingen en kruisingen van aan- en uitvliegpaden op zullen treden (waarbij 700 ft uitgangspunt is als vlieghoogte waaronder de risico's met name optreden)?
 - j) welke start- en landingsbanen dit betreft?
2. Wordt aan de hand van de informatie aan de hand van bovenstaande vragen aannemelijk gemaakt dat door de activiteit of de inrichting waarvoor de bestemming wordt gerealiseerd het aantal risicovolle vogels niet toeneemt en het vogelaanvaringsrisico hierdoor niet toeneemt?
3. Als dat niet het geval is, wordt aannemelijk gemaakt dat de voorgestelde maatregelen afdoende zijn zodat het vogelaanvaringsrisico ten gevolge van de ruimtelijke ontwikkeling niet toe neemt?

De commissie kan eventueel aanbevelingen doen voor o.a.:

- aanvullende maatregelen;
- monitoring en evaluatie;
- toezicht en handhaving.

De beoordeling van de commissie resulteert in een advies aan het bevoegd gezag over het te nemen besluit waarbij de vraag of er voldoende waarborgen zijn dat realisatie van de bestemming/grondgebruik niet leidt tot een toename van baankruisingen en kruisingen van de aan- en uitvliegpaden door risicosoorten, centraal staat.

Het bevoegd gezag betreft het advies van de commissie bij haar besluit en levert dit bij de gemeente aan.

Wanneer er voldoende zekerheid bestaat dat dergelijke kruisingen niet toenemen, eventueel na het uitvoeren van maatregelen, dan is er geen belemmering voor de realisatie van de bestemming. Wel kunnen er aanvullende voorwaarden en sancties worden vastgesteld indien niet aan het uitvoeringsplan wordt voldaan.

In haar besluit neemt het bevoegd gezag de volgende overwegingen mee:

- passen de voorgestelde maatregelen binnen de bestemmingsplanvoorschriften?
- zijn de voorgestelde maatregelen haalbaar en technisch realiseerbaar?
- zijn de maatregelen financieel onderbouwd?
- zijn rollen t.a.v. verantwoordelijkheid, toezicht en handhaving duidelijk?

De uitkomst van de decentrale afweging, inclusief onderzoeken, worden in het proefjaar bij de ILT voor een vvgb neergelegd.